

La tria per Andreu Loncà

A QUE NO

El darrer volum publicat d'Eduard Ribera s'inscriu conscientment en les autopistes literàries del joc, de la recerca, a vegades erudita, a vegades, simplement, intel·ligentment entremaliada. De fet, és un homenatge a Raymond Queneau, que publicà, provocativament, els seus "Exercices d'Style" en 1947. "Tutti siamp bambini" Doncs això: tots tenim un infant molt a prop o molt endins que treu el seu capet en curiositat i juga i aprèn amb les paraules de la tribu. En Eduard Ribera, aquesta vena lúdica, sovint apareix plena de pura indagació. Potser hauria nascut d'un temperament serenament jocós, potser de la combinació de la música i la filologia que l'autor ha estudiat. Tant l'una com l'altra presenten un accentuat gust per la forma i per la combinatòria.

El seu llibre li estalvia un dels maldecaps habituals dels novel·listes: què vull contar? Cap a on vull mirar? Aquí no li cal rumiar-hi gens.

El relat és argumentalment una anècdota convencional. A vegades semblaria que el novel·lista fa músculs. A vegades té l'aire d'un autèntic exercici mental. Si voleu, com una aposta personalíssima o, potser, una forma d'enginy.

Els qui són més aristotèlics —com ara Umberto Eco, que consideren l'argument com l'element essencial d'un "romanzo",— veuran aquest volum com una pyra collonada, que escrivia Josep Pla, poc donat als jocs verbosos. Els qui es deixen pel joc, hi trobaran motius per al gaudi somrient.

Des de la citació de l'inici, Ribera fa les guerxines de complicitat paradoxal dels gats vells: "En el fons m'imposo regles per ser totalment lliure." El llibre conté regles de tota llei: sonets, abecedaris, paraules compostes, constriccions en l'ús de vocals... i llibertats de tota mena: dobles sentits, humorades, (auto)ironies, punts de vista distints. En resum, el llibre d'Eduard Ribera és un excel·lent manual de retòrica pràctica, presa aquesta malaguanyada paraula en

LLIBRE.

Títol: A que no. 99 exercicis d'estil

Editorial: Pagès editors

ISBN: 978-84-9975-125-2

Premi Lleida de Narrativa 2009

un sentit arqueològic, que incita a llegir i a escriure amb una certa consciència d'esperta que el llenguatge no és pas innocentment fluït, net d'adherències, merament "informatiu" o si voleu "comunicatiu". Allò que abans en dèiem "natural". A vegades ingènuament en dèiem "espontani". I ho defensàvem, sense tornar-nos rojos de vergonya. Sort que els mestres de retòrica, educadament, ens renyaven.